Modelowanie statystyczne w finansach

Adam Wróbel

Agenda

Materiały do ściągnięcia: https://github.com/AdamWrobel/AGH_modelowanie Pakiety do zainstalowania: dplyr, ggplo2, tidyr, ghyp, CDVine

Problemy:

- 1. regionalizacja indeksu
- 2. oczekiwana strata na portfelu kredytów hipotecznych
- 3. dopasowywanie rozkładów
- 4. agregacja rozkładów (kopule)

Formula:

- Zarysowanie problemu
- Omówienie skryptu wraz z wykonywaniem kodu równolegle ze mną
- Ćwiczenie do wykonania
- Kolejny problem

Problem 1 – regionalizacja indeksu

Regresja

- Regulator (FED) w ramach testów stresu publikuje scenariusze ekonomiczne, które podają poziom indeks cen nieruchomości USA na najbliższe 9 kwartałów
- Ze względu na to, że nasz wysymulowany portfel hipotek nie jest równomiernie rozłożony w całych stanach chcemy wyznaczyć poziom indeksów regionalnych
- Zrobimy to korzystając z historycznej zależności między indeksem na poziomie całych stanów a indeksami z poszczególnych miast, które nas interesują

Skypt: 1_regionalizacja_indeksu.R

2

Problem 2 – kredyty hipoteczne

Regresja probitowa

Chcemy wyznaczyć oczekiwaną stratę w scenariuszu zbliżonym do poprzedniego kryzysu

- Oczekiwana strata: EL = PD * LGD * EAD,
- PD jest zdefiniowane przez inny model; EAD to wartość kredytu
- LGD zdefiniowane jako regresja probitowa o postaci: LGD = $\Phi(-2.2 + 1.3 * LTV)$
- Loss Given Default:
  - Zależy od relacji pomiędzy wartością kredytu, a zabezpieczeniem (ceną nieruchomości): LTV (loan to value)
  - Cenę nieruchomości w stresie możemy wyznaczyć zakładając, że cena każdej nieruchomość zachowa się tak jak regionalny index cen nieruchomości

Skypt: 2_ryzyko_kredytowe_w_stresie.R

Problem 3 – rozkłady czynników ryzyka

Rozkład Normal Inverse Gaussian

Czynniki ryzyka:

- oprocentowanie obligacji rządowych z rocznym terminem zapadalności
- indeks WIG

Interesuje nas zmienność tych indeksów:

- Empiryczne rozkłady logarytmicznych stóp zwrotu
- Dopasowane teoretyczne rozkłady logarytmicznych stóp zwrotu
- Możliwość symulowania z teoretycznych rozkładów

Skrypt: 3_dopasowywanie_rozkladow.R

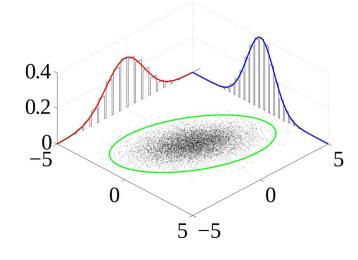
Problem 4 – agregacja czynników ryzyka

Gaussian Copula

Mając rozkłady brzegowe kolejnym krokiem będzie agregacja przy pomocy kopul

- Gaussian Copula, gdzie rozkłady brzegowe mają rozkład normalny jest wielwymiarowym rozkładem normalnym
- Zależność jest definiowana na poziomie relacji pomiędzy rozkładami jednostajnymi:
  - należy przetransformować dany rozkład brzegowy do jednostajnego
  - zdefiniować zależność na poziomie rozkładów jednostajnych
  - przetransformować do docelowych rozkładów brzegowych

Skrypt: 4_agregacja.R

Contact data

wrobel.adam1990@gmail.com

https://pl.linkedin.com/in/wrobeladam1

https://www.meetup.com/pl-PL/Cracow-R-Users-Group/

Rozkład Normal Inverse Gaussian

NIG(μ , γ , σ , $\bar{\alpha}$) is a member of generalized hyperbolic distributions and it is a mixture defined as:

$$NIG = \mu + W\gamma + \sqrt{W}\sigma Z,$$

where: W ~ GIG (λ =0.5, $\bar{\alpha}$), Z ~ N(0,1),

where: GIG is General Inverse Gaussian

Polecana literatura/materialy

Materiały z wykładu: https://github.com/AdamWrobel/AGH_modelowanie

Programowanie w R:

- "Przewodnik po pakiecie R", Przemysław Biecek, 2017
- "R for Data Science", Hadley Wickham, Garrett Grolemund, 2017
- datacamp.com
- r-bloggers.com

Symulacje:

"Monte Carlo Methods in Financial Engineering", Paul Glasserman, 2003

Polecana literatura/materialy

Copulas:

- U. Schepsmeier, E. C. Brechmann, Modeling dependence with C- and D-vine copulas: The R package CDVine, 2013
- U. Schepsmeier, E. C. Brechmann, CDVine, 2013 https://cran.r-project.org/web/packages/CDVine/
- H. Joe, Dependence Modeling with Copulas, 2014 (not yet published on CRAN package CopulaModel - copula.stat.ubc.ca)
- C. Genest, A.-C. Favre, Everything You Always Wanted to Know about Copula but Were Afraid to Ask, 2007
- H. Joe, H. Li, A. K. Nikoloulopoulos, Tail dependence functions and vine copulas, 2010
- M. Hofer, M.Machler, Nested Archimedean Copulas Meet R Vignette, https://cran.r-project.org/web/packages/copula/vignettes/nacopula-pkg.pdf

